

**KELMĖS RAJONO SAVANORIŲ UGNIAGESIŲ VEIKLOS ATLIKIMO IR KELMĖS
RAJONO SAVANORIŲ UGNIAGESIŲ VEIKLOS ORGANIZATORIAUS FUNKCIJŲ
VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Kelmės rajono savanorių ugniagesių veiklos atlikimo ir Kelmės rajono savanorių ugniagesių veiklos organizatoriaus funkcijų vykdymo tvarkos aprašas nustato Kelmės rajono savanorių ugniagesių (toliau – Savanoris Ugniagesys) veiklos ypatumus, reglamentuoja savanorio ugniagesio ir savanorių ugniagesių veiklos organizatoriaus – Biudžetinės įstaigos Kelmės rajono priešgaisrinės saugos tarnybos (toliau – Organizatoriaus) pagrindinius uždavinius, funkcijas, teises ir pareigas.

2. Kelmės rajono Savanorių Ugniagesių veiklos atlikimo ir Kelmės rajono savanorių ugniagesių veiklos organizatoriaus funkcijų vykdymo tvarkos aprašu (toliau – Aprašas) Organizatorius privalo vadovautis organizuodamas savanorių ugniagesių veiklą.

3. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymu, Lietuvos Respublikos Savanoriškos veiklos įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais savanorių ugniagesių veiklą.

4. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

**II SKYRIUS
SAVANORIO UGNIAGESIO FUNKCIJOS**

5. Savanoriai Ugniagesiai atlieka šias funkcijas:

5.1. padeda priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms gesinti gaisrus, atlikti pirminius žmonių ir turto gelbėjimo darbus vadovaudamiesi teisės aktais, reglamentuojančiais priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų gaisrų gesinimo darbus;

5.2. telkia Kelmės rajono savivaldybės (toliau – savivaldybė) gyventojus aktyviau dalyvauti įgyvendinant gaisrų prevencijos priemones, saugant nuo gaisrų žmonių gyvybę, sveikatą, turtą ir aplinką;

5.3. vykdo savivaldybės vietos gyventojų švietimą gaisrų prevencijos srityje, organizuoja fiziniams ir juridiniams asmenims priešgaisrinės saugos mokymus, aiškina gaisrų priežastis ir supažindina su priešgaisrinės saugos reikalavimais;

5.4. vykdo Savanoriui Ugniagesiui keliamus reikalavimus, funkcijas ir pareigas, nustatytas rašytinėje savanoriškos veiklos sutartyje (1 priedas) ir šiame Apraše.

**III SKYRIUS
SAVANORIŲ UGNIAGESIŲ VEIKLOS ORGANIZATORIAUS FUNKCIJOS**

6. Organizatorius atlieka šias funkcijas:

6.1. skatina savivaldybės gyventojus dalyvauti Savanorių Ugniagesių veikloje;

6.2. priima asmenų, pretenduojančių tapti Savanoriais Ugniagesiais, prašymus (2 priedas), juos priima (įrašo) į Savanorius Ugniagesius, taip pat išbraukia iš Savanorių Ugniagesių sąrašo, tvarko Savanorių Ugniagesių ir jų sugaišto laiko, atliekant rašytinėse savanoriškos veiklos sutartyse numatytą veiklą, apskaitą;

6.3. organizuoja ir (ar) vykdo Savanorių Ugniagesių mokymą ir kvalifikacijos tobulinimo kursus (mokymus ir (ar) pratybas) profesinei kompetencijai ir bendrajam fiziniam parengtumui įgyti ir palaikyti;

6.4. draudžia Savanorių Ugniagesių (sveikatą ir gyvybę) draudimu nuo nelaimingų atsitikimų, moka jiems atlygį už rašytinėse savanoriškos veiklos sutartyse numatytą veiklą, kompensuoja su jų savanoriška veikla susijusias išlaidas, organizuoja periodinius Savanorių Ugniagesių, dalyvaujančių gaisrų gesinimo darbuose, sveikatos patikrinimus;

6.5. Organizatorius priskiria Savanorius Ugniagesius prie tam tikros SPT ugniagesių komandos (artimiausios), nustatydamas veiklos vietoje;

6.6. aprūpina Savanorius Ugniagesius jų veiklai atlikti reikalingomis priemonėmis, darbo apranga;

6.7. kilus gaisrui, prireikus vykdyti gelbėjimo darbus, taip pat darbams reikalingiems ugniagesių komandos technikai ir įrangai pastoviai parengčiai palaikyti, pasitelkia Savanorius Ugniagesius ir sudaro sąlygas vykdyti jiems pavestus uždavinius;

6.8. bendrauja su įmonių, įstaigų ir organizacijų, kuriose dirba, mokosi ar studijuoja Savanoriai Ugniagesiai, vadovais ir jų įgaliotais asmenimis klausimais, susijusiais su jų veikla ir garantijomis.

7. Siekdamas vykdyti pavestus uždavinius ir funkcijas, Organizatorius:

7.1. nustato Savanorių Ugniagesių, priskirtų ugniagesių komandoms formuotų struktūrą, Savanorių Ugniagesių skaičių ir sudėtį;

7.2. parengia Kelmės rajono Savanorių Ugniagesių veiklos organizavimo tvarkos taisykles;

7.3. Savanoriams Ugniagesiams išduoda savanorišką veiklą patvirtinančius dokumentus ;

7.4. informuoja Savanorius Ugniagesius apie savanoriškos veiklos pobūdį ir mastą, esančius ir galimus rizikos veiksnius sveikatai ir saugai, kurie gali kilti savanoriškos veiklos metu;

7.5. organizuoja Savanorių Ugniagesių susirinkimus;

7.6. rengia savanoriškos veiklos analizę;

7.7. užtikrina Savanorių Ugniagesių atliekamos veiklos kontrolę, esant poreikiui turi teisę gauti iš Savanorių Ugniagesių ataskaitų apie jų vykdomą veiklą, jos apimtį, kontroliuoja ar jos vykdomos tinkamai;

7.8. rašytinės veiklos sutartyse nustato kitas Organizatoriaus pavedimu vykdomas užduotis ir visuomenei naudingą veiklą priešgaisrinės saugos srityje.

7.9. sudaro savanoriškos veiklos planą Savanoriams Ugniagesiams vykdančioms visuomenės švietimą gaisrų prevencijos srityje, kuriame būtų numatyti savanoriškos veiklos tikslai ir tvarka;

IV SKYRIUS

SAVANORIO UGNIAGESIO VEIKSMAI GESINANT GAISRUS, ATLIEKANT PIRMINIUS ŽMONIŲ IR TURTO GELBĖJIMO DARBUS

8. Savanoris Ugniagesys gaisro gesinimo metu gali padėti Kelmės rajono savivaldybės priešgaisrinės tarnybos pajėgoms (toliau – SPT) ir kitoms priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms atlikti žmonių ir turto evakuaciją, gaisro žvalgybą, lokalizavimą, likvidavimą, baigiamuosius darbus (budėjimą) gaisravietėje:

8.1. atlikdamas gaisro žvalgybą, SPT ir kitoms priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms padeda nustatyti:

8.1.1. ar yra pavojus žmonėms ir (ar) gyvūnams, turtui ir aplinkai;

8.1.2. žmonių buvimo vietą, gelbėjimo kelius, būdus ir priemones;

8.1.3. gaisravietę, jos plotą, ugnies ir kitų pavojingų veiksnių plitimo kryptis;

8.1.4. ar yra sprogimo, apsinuodijimo, griūties, elektros įtampos, lengvai užsiliepsnojančių medžiagų užsidegimo pavojus;

8.1.5. galimus kelius ir kryptis priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms ir kitoms civilinės saugos sistemos pajėgoms sutelkti;

8.1.6. turto gelbėjimo būtinybę, jo apsaugos ir gelbėjimo nuo ugnies, vandens ir dūmų, kitų pavojingų veiksnių būdus;

8.1.7. gesinimo medžiagų ir priemonių poreikį, artimiausius vandens šaltinius, jų naudojimo būdus;

8.1.8. statybinių konstrukcijų, įrenginių ardymo ir atidengimo būtinybę ir vietas;

- 8.1.9. papildomų priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų, kitų civilinės saugos sistemos pajėgų, įrangos ir priemonių sutelkimo būtinybę;
- 8.1.10. ar yra stacionarieji gaisro gesinimo įrenginiai, vėdinimo sistemos, ar nustatyta jų panaudojimo tvarka;
- 8.1.11. vykdo kitus gaisro gesinimo vadovo nurodymus, susijusius su žvalgyba;
- 8.2. lokalizuodamas ir likviduodamas gaisrą, SPT ir kitoms priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms padeda:
- 8.2.1. gaisravietėje operatyviai telkti papildomas reikalingas priešgaisrines gelbėjimo pajėgas, kitas civilinės saugos sistemos pajėgas, įrangą ir priemones;
- 8.2.2. imtis priemonių ugnies ir dūmų plitimui apriboti, pasirinkti tinkamą gesinimo būdą, nutraukti degimą;
- 8.2.3. operatyviai ir nenutrūkstamai tiekti į gaisravietę gesinimo medžiagas;
- 8.2.4. apsaugoti gaisro nepaveiktas konstrukcijas, pastatus, teritorijas, įrenginius;
- 8.2.5. ardyti konstrukcijas, sudaryti nedegiąsias zonas;
- 8.2.6. vykdyti kitus gaisro gesinimo vadovo nurodymus, susijusius su gaisro lokalizavimu ir likvidavimu;
- 8.3. baigiamųjų darbų (budėjimo) gaisravietėje metu SPT ir kitoms priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms padeda:
- 8.3.1. ardyti konstrukcijas, likvidavus gaisrą, kad degimas neatsinaujintų, atlikti konstrukcijų perpylimo vandeniu darbus;
- 8.3.2. surinkti ir sutvarkyti darbo priemones, gaisrų gesinimo ir gelbėjimo transporto priemones pripildyti vandens atsargų, parengti darbui gaisro gesinimo ir gelbėjimo įrangą bei kitas priemones;
- 8.3.3. organizuoti nenutrūkstamą gaisravietės stebėjimą;
- 8.3.4. vykdyti kitus gaisro gesinimo vadovo nurodymus, susijusius su baigiamaisiais darbais (budėjimu);
- 8.4. Savanoris Ugniagesys, padėdamas SPT ir kitoms priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms gelbėti žmones:
- 8.4.1. iš gaisravietės išneša, iškelia negalinčius savarankiškai judėti žmones;
- 8.4.2. organizuoja žmonių palydėjimą iš gaisravietės ir juos palydi, nurodo savarankiško žmonių judėjimo kryptis;
- 8.4.3. vykdo kitus gaisro gesinimo vadovo nurodymus, susijusius su žmonių gelbėjimu;
- 8.5. Savanoris Ugniagesys, padėdamas SPT ir kitoms priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms gelbėti turtą:
- 8.5.1. pašalina gaisro metu turtą gadinančius, naikinančius veiksnius;
- 8.5.2. išneša ar kitaip pašalina turtą iš gaisravietės;
- 8.5.3. naudodamas turimas apsaugos priemones, pagalbinį inventorių, organizuoja fizinę turto apsaugą nuo tiesioginio gaisro poveikio ar kitų turtą gadinančių, naikinančių veiksmų;
- 8.5.4. vykdo kitus gaisro gesinimo vadovo nurodymus, susijusius su turto gelbėjimu;
- 8.6. Savanoris Ugniagesys, atlikdamas gaisrų gesinimą ar pirminius žmonių ir turto gelbėjimo darbus, privalo laikytis sveikatos bei saugos reikalavimų ir dėvėti asmenines apsaugos priemones.

V SKYRIUS

SAVANORIŲ UGNIAGESIŲ IR SAVANORIŲ UGNIAGESIŲ VEIKLOS ORGANIZATORIAUS VEIKSMŲ ALIARMAVIMO PROCESAS

9. Kiekvienoje SPT ugniagesių komandoje Organizatorius paskiria atsakingą (atsakingus) už kontaktinės informacijos surinkimą apie konkrečią tą dieną ugniagesių komandai priskirtų gaisrų gesinimo savanoriškoje veikloje galinčių dalyvauti Savanorių Ugniagesių pasirengimą, kuris vieną iš Savanorių Ugniagesių telefono numerį, kiekvieną rytą iki 7 val. 45 min. perduoda (tikslina) Kelmės rajono priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnui atsakingam už atitinkamos informacijos priėmimą, kuriuo iš Bendrojo pagalbos centro (toliau - BPC) Savanoris Ugniagesys bus kviečiamas į įvykį. Jei anksčiau perduoti duomenys nesikeičia, jų tikslinti kasdien nereikia.

10. Savanoris Ugniagesys pranešęs (deklaravęs), kad yra pasirengęs išvykti tą dieną pagal aliarmo signalą, turi būti visą laiką tam pasirengęs bei būti pasiekiamas pagal nurodytą numerį ir nuo

to momento tampa atsakingas už tolesnį kitų Savanorių Ugniagesių iškvietimą, jei dėl tam tikrų priežasčių jis pats negali išvykti.

11. Organizatorius pateikia (pasikeitus duomenims, tikslina) asmeniui, atsakingam už informacijos surinkimą iš Savanorių Ugniagesių pasirengusių reaguoti ir išvykti į įvykio vietą, kontaktinius Savanorių ugniagesių duomenis, taip pat tuos duomenis pateikia ir pastoviai atnauja visiems Savanoriams Ugniagesiams priskirtiems prie konkrečios ugniagesių komandos.

12. Savanoris Ugniagesys iš BPC pareigūno judriuoju (mobiliuoju) telefono ryšiu arba fiksuotu telefono ryšiu gauna šią informaciją apie išvykimą į įvykio vietą:

12.1. kokių adresu turi išvykti (kai nėra tikslaus adreso, apibūdinama įvykio vieta);

12.2. koks įvykio pobūdis.

13. Savanoris Ugniagesys, iš BPC gavęs pranešimą apie išvykimą į įvykio vietą, nedelsdamas išvyksta į įvykio vietą ir (ar) informuoja kitus pagal jam žinomus kontaktinius duomenis prie aliarmuojamos ugniagesių komandos priskirtus Savanorius Ugniagesius, jei yra poreikis papildomų žmoniškų pajėgų ar jam pačiam tuo metu nėra galimybės išvykti.

14. Savanoriai ugniagesiai, gavę pranešimą apie įvykį, nedelsdami trumpiausiu maršrutu išvyksta į įvykio vietą.

VI SKYRIUS

SAVANORIO UGNIAGESIO FUNKCIJOS IR PAREIGOS ĮGYVENDINANT GAISRŲ PREVENCIJOS PRIEMONES

15. Savanoris ugniagesys, vykdydamas gaisrų prevenciją:

15.1. dalyvauja susitikimuose su savivaldybės gyventojais, primena jiems pagrindines gaisrų buityje ir gamtoje priežastis, moko, kaip išvengti gaisro ir kaip elgtis jam kilus;

15.2. platina gyventojams atmintines, skrajutes, kitą informaciją gaisrinės saugos klausimais;

15.3. gaisrams kilti palankiu laikotarpiu kartu su SPT darbuotojais, valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnais dalyvauja organizuojant reidus miškuose, durpynuose;

15.4. dalyvauja vykdamas prevencines akcijas prieš nenupjautos sausos žolės deginimą;

15.5. organizuoja vaikų pažintines ekskursijas į SPT komandas;

15.6. skatina savivaldybės gyventojus dalyvauti savanorių ugniagesių veikloje.

15.7. vykdo kitas Organizatoriaus jam pavestas užduotis priešgaisrinės saugos srityje.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Savanoriui Ugniagesiui ar Organizatoriui šios savanoriškos veiklos metu padaryta žala atlyginama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

17. Savanorio ugniagesio ir Organizatoriaus ginčai dėl išlaidų, susijusių su savanoriškos veiklos kompensavimu, sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

18. Prašymai, skundai ir pranešimai nagrinėjami Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo, Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, kitų teisės aktų nustatyta tvarka.